

Rapport

Rapport over een klacht over de politiechef van de regionale eenheid Oost-Brabant.

Datum: 21 oktober 2013

Rapportnummer: 2013/155

Aanleiding

Op 13 december 2012 rond 10.30 uur ontvangt de politie Eindhoven een telefonische melding van een medewerkster van de gemeente Eindhoven. Zij heeft een e-mailbericht ontvangen van mevrouw A., waarin mevrouw A. aangeeft zelfmoord te gaan plegen. Ruim tien minuten later heeft de medewerkster van de gemeente nogmaals contact met de politie, omdat zij op dat moment een tweede e-mailbericht van mevrouw A. had ontvangen waarin mevrouw A. nogmaals aangaf dat zij geen andere uitweg meer zag. Mevrouw A. blijkt na herhaaldelijk proberen niet telefonisch bereikbaar. De politie besluit naar de woning van mevrouw A. te gaan.

De politieambtenaren die naar de woning van mevrouw A. zijn toegegaan, constateren ter plaatse dat alles in en rondom de woning dicht zit. Ook treffen zij niemand aan en wordt er niet gereageerd of opengedaan. Gelet op de inhoud van de melding van de gemeentemedewerkster besluiten de politieambtenaren op grond van hun hulpverleningstaak (thans artikel 3 Politiewet, zie Achtergrond, onder I.) de woning van mevrouw A. binnen te gaan.

Wanneer zij de voordeur hebben opengemaakt, zien de politieambtenaren dat in het pand meerdere kamers zijn die worden verhuurd. Omdat zij niet weten welke kamer door mevrouw A. wordt bewoond, beginnen ze met het openmaken van de kamerdeuren. Op de eerste verdieping treffen ze uiteindelijk de kamer van mevrouw A. aan. Ze blijkt niet thuis te zijn. In totaal hebben de politieambtenaren dan vier kamerdeuren opengemaakt. Een slotenmaker heeft in de deuren tijdelijke sloten gemaakt.

Verzoeker is de eigenaar van het pand waar mevrouw A. een kamer huurt. Hij ziet zich geconfronteerd met veel schade nu de voordeur en vier kamerdeuren zijn opengebroken.

Verzoeker dient een schadeclaim in bij de politie Oost-Brabant. Door het binnentreden is hij met een schade van iets meer dan € 5900,- blijven zitten, zo stelt hij. De politie laat de schadeclaim behandelen door haar verzekering. Deze deelt verzoeker eerst op 8 maart 2013 en later nogmaals op 10 juni 2013 mee dat zij de schade niet vergoedt. Verzoeker is het hier niet mee eens.

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de regionale eenheid Oost-Brabant weigert de kosten voor de reparatie van zijn voordeur en een aantal binnendeuren te vergoeden, nadat de politie te Eindhoven op 13 december 2012 in het kader van haar hulpverlenende taak zijn pand was binnengetrepen om hulp te verlenen aan mevrouw A., die in zijn pand een kamer huurt.

Bevindingen

Standpunt verzoeker

Verzoeker gaf aan dat hij meerdere malen met politieambtenaar B. had gesproken over het binnentreden in zijn pand en dat politieambtenaar B. tegen hem had gezegd dat hij de schade kon laten repareren en dat de politie de schade zou vergoeden. Nu dit niet het geval bleek te zijn is hij dan ook onaangenaam verrast. Het standpunt van (de verzekering van) de politie dat het gedrag van mevrouw A. kan worden toegerekend aan hem als verhuurder deelt verzoeker niet. Hij is allereerst van mening dat de medewerkster van de gemeente de melding heeft gedaan, en dat mevrouw A. hier niets mee te maken had. Ook had verzoeker van de medewerkster van de gemeente begrepen dat zij tien minuten na het tweede contact met de politie nogmaals had gebeld om aan te geven dat het toch loos alarm was. Desondanks waren de politieambtenaren toch zijn pand binnentreden. Verzoeker verklaarde voorts dat hij zelf rond een uur of 17.00 op de bewuste dag in zijn pand aanwezig was, toen mevrouw A. kwam aanlopen met een boodschappentas. Mevrouw A. was erg geschrokken van wat er die ochtend was gebeurd en was zich van geen kwaad bewust. Verzoeker vindt ook dat hij als verhuurder niet verantwoordelijk kan worden gehouden voor het gedrag van mevrouw A. Daarnaast gaf verzoeker aan dat mevrouw A. niet zijn hele huis huurt, maar slechts een kamer. Dat er dan ook zelfs niet een deel van de schade wordt vergoed is volgens verzoeker onbegrijpelijk.

Standpunt politie

Via de verzekering van de politie liet de politie het volgende weten. Gelet op de e-mailberichten van mevrouw A. en het feit dat zij herhaaldelijk telefonisch niet bereikbaar was, mocht de politie op grond van haar hulpverlenende taak het pand waar mevrouw A. een kamer huurde binnentreden. Immers, de politie heeft de verplichting om hulp te verlenen aan personen die dat behoeven. De politie heeft dan ook niet onrechtmatig gehandeld. De politie geeft verder aan dat er bij rechtmatig overheidshandelen wel een vergoedingsplicht kan bestaan wanneer er sprake is van schade die het normaal maatschappelijk risico en/of bedrijfsrisico overstijgt, zodat het niet redelijk is dat deze schade voor rekening van een individu komt, de zogenaamde nadeelcompensatie. Echter op grond van artikel 6:101 lid 2 Burgerlijk Wetboek (zie Achtergrond, onder II.) kunnen omstandigheden die worden toegerekend aan de huurder, ook worden toegerekend aan de verhuurder. De politie is van mening dat het handelen van mevrouw A, zijnde de huurster, voldoende aanleiding heeft gegeven voor het optreden van de politie. Dit handelen kan juridisch gezien worden toegerekend aan verzoeker, zodat er geen grond bestaat voor het vergoeden van de schade op grond van nadeelcompensatie, aldus de politie.

Navraag leerde ook dat politieambtenaar B. ontkende dat hij aan verzoeker had toegezegd dat de schade zou worden vergoed door de politie. Hij had enkel gezegd dat verzoeker zijn schadeclaim kon indienen, niet dat deze ook zou worden uitgekeerd.

De politie reageerde verder nog op het argument van verzoeker dat de gemeentemedewerkster nog een keer naar de politie zou hebben gebeld om aan te geven dat het loos alarm was. Deze melding is echter niet bij de politie geregistreerd. Los daarvan concludeert de politie dat ook al zouden zij een dergelijke melding hebben ontvangen, het aannemelijk is dat de politieambtenaren toch naar het huis van mevrouw A. waren gegaan, gelet op de zorgwekkende inhoud van haar e-mailberichten.

Nadere reactie politiechef

In reactie op het onderzoek van de Nationale ombudsman liet de politiechef op 23 september weten geen aanleiding te zien om terug te komen op zijn eerder ingenomen standpunt om geen schade te vergoeden aan verzoeker. In het geval van verzoeker was er sprake van een huurster, mevrouw A, die het aan te rekenen viel dat de politie was binnengetreten.

Nadere reactie verzekeraar

Verzoeker liet de Nationale ombudsman weten dat hij op 24 september 2013 van de verzekeringsmaatschappij van de politie een brief had ontvangen.

In deze brief staat vermeld dat de medewerkster van de gemeente heeft verklaard dat zij tien minuten na haar eerste melding, haar melding heeft geannuleerd bij de politie. Deze tweede melding is echter niet terug te vinden in de registratiesystemen van de politie, aldus de verzekeraar. Echter, uitgaande van de juistheid van de verklaring van de medewerkster van de gemeente, valt niet uit te sluiten dat de intrekking van de melding niet, of onjuist is geregistreerd en dat deze melding de verbalisanten niet heeft bereikt. Hoewel het binnentreden rechtmatig is, is er mogelijk wel sprake van een fout in de meldkamer. Dit staat echter niet vast, en kan ook niet meer worden achterhaald, aldus de verzekeraar. De verzekeraar vervolgt dat in aanmerking genomen moet worden dat indien de verbalisanten de intrekking wel tijdig hadden doorgekregen de prioriteit van de melding en de spoed waarmee binnengetreten zou moeten worden niet meer aanwezig zou zijn. In dat geval was het forceren van de deuren niet meer noodzakelijk geweest en had bijvoorbeeld de eigenaar van de woning of een slotenmaker gebeld kunnen worden.

De verzekeraar concludeert dat mevrouw A. het risico in het leven heeft geroepen dat er met schade binnengetreten werd door in eerste instantie een melding te doen die tot ingrijpen van de politie noopte. Er zijn dan ook voldoende aanknopingspunten om de aansprakelijkheid van de politie af te wijzen en het risico volledig neer te leggen bij mevrouw A. Anderzijds kan niet worden achterhaald of de melding dat er niets meer aan de hand was de politieambtenaren heeft bereikt. Gezien deze onzekerheid biedt de verzekeraar verzoeker een schadevergoeding aan van € 2.500,-.

Inmiddels hebben verzoeker en de verzekeraar van de politie overeenstemming bereikt over een schadevergoeding van € 3.250,-.

Beoordeling

De Nationale ombudsman beoordeelt of de overheidsinstantie - in dit geval de politie - op een behoorlijke wijze is omgegaan met het verzoek om schadevergoeding. Hij geeft geen beslissing over de juridische aansprakelijkheid van de overheid. Dit is voorbehouden aan de rechter; die kan een overheidsinstantie veroordelen tot betaling van schadevergoeding en stelt ook de hoogte daarvan vast. De Nationale ombudsman toetst dus alleen of de behandeling van een verzoek om schadevergoeding behoorlijk is geweest. Dit doet hij aan de hand van zestien spelregels, die hij heeft opgesteld naar aanleiding van het rapport "Behoorlijk omgaan met schadeclaims" van 24 juni 2009 (2009/135) en het rapport "Behoorlijk omgaan met schadevergoeding door gemeenten" van 15 februari 2011 (2011/025). De Nationale ombudsman geeft het oordeel niet behoorlijk, indien de overheidsinstantie niet in redelijkheid tot afwijzing van de schadeclaim had kunnen komen. Dit betreft een terughoudende toets die voortvloeit uit het redelijkheidsvereiste.

Dit vereiste houdt in dat overheidsinstanties de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Daarbij stelt de overheid zich actief op, indien individuele burgers onevenredig worden benadeeld bij overheidshandelen in het algemeen belang.

Op grond van een melding van een medewerkster bij de gemeente had de politie het vermoeden dat de huurster van verzoeker in nood zou kunnen verkeren en hulp nodig zou kunnen hebben. Mevrouw A, huurster, had namelijk aan de medewerkster van de gemeente in e-mailberichten laten weten dat zij van plan was zich van het leven te beroven, nu zijn geen andere uitweg meer zag. De politie heeft te goeder trouw de afweging gemaakt om de woning van verzoeker binnen te treden om er zeker van te zijn dat mevrouw A. geen hulp nodig had. De politie heeft dan ook meerdere deuren geforceerd en schade gemaakt in het kader van haar hulpverleningstaak. Dit deed de politie in het algemeen belang, althans in het (verondersteld) belang van de hulpbehoevende. Achteraf bleek dat er niets aan de hand was.

Zowel verzoeker als de medewerkster van de gemeente zijn naar het oordeel van de Nationale ombudsman geen verwijten te maken. Verzoeker is een derde in het geheel, en de Nationale ombudsman kan zich voorstellen dat de medewerkster van de gemeente zich zorgen maakte over mevrouw A. Wel valt naar het oordeel van de Nationale ombudsman mevrouw A. te verwijten dat de politie de deuren van de woning heeft geforceerd. Mevrouw A. heeft kort na elkaar laten weten dat zij van plan was zichzelf iets aan te doen, terwijl het aannemelijk was dat dit niet zo was. Immers, mevrouw A. was zich van geen kwaad bewust toen zij die middag thuis kwam en was geschrokken over wat er was gebeurd, zoals verzoeker zelf ook heeft verklaard. De Nationale ombudsman interpreteert haar

e-mailberichten dan ook als een schreeuw om aandacht. Echter wel met verstrekking gevolgen. Door e-mailberichten met dergelijke strekkingen te versturen naar de medewerkster van de gemeente, heeft mevrouw A. de aanmerkelijke kans aanvaard dat dit zou kunnen leiden tot direct optreden van de politie, waarbij mogelijke ontstane schade voor haar rekening komt. In redelijkheid kan dan ook worden verwacht dat zij de reparatiekosten betaalt waar verzoeker zich voor gesteld ziet. Dat mevrouw A. hiertoe niet bij machte is, is geen omstandigheid die kan worden tegengeworpen aan de politie. Zoals de (verzekeraar van de) politie in haar aanvankelijke reactie terecht stelde, kunnen volgens vaste jurisprudentie bij de toepassing van artikel 6:101 BW ("eigen schuld") omstandigheden die voor rekening komen van de huurder, ook worden toegerekend aan de verhuurder.

Tot zover acht de Nationale ombudsman dan ook de beslissing van de politiechef om het verzoek tot schadevergoeding af te wijzen verdedigbaar.

Echter, in deze casus speelt meer, namelijk het feit dat de medewerkster van de gemeente kennelijk haar zorgmelding over mevrouw A. na enige tijd heeft ingetrokken. Deze melding is echter niet terug te vinden in de politiestructuren van de politie. Er kan dan ook niet met zekerheid worden gezegd of deze melding daadwerkelijk (goed) is gedaan, in de meldkamer "verloren" is gegaan, of niet (goed) door de politieambtenaren is verwerkt. Gelet op deze onzekerheid heeft (de verzekeraar van) de politie toch aanleiding gezien om verzoeker in een deel van zijn schade tegemoet te komen. De Nationale ombudsman heeft hier met instemming van kennis genomen, en vindt het gelet op de door hem geformuleerde spelregels "behoorlijk omgaan met schadeclaims" van behoorlijkheid getuigen dat de politiechef tot dit gebaar is overgegaan.

De onderzochte gedraging is behoorlijk

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de politiechef van de regionale eenheid Oost-Brabant is niet gegrond.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Achtergrond

I. Politiewet

Artikel 3

De politie heeft tot taak in ondergeschiktheid aan het bevoegd gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven.

II. Burgerlijk wetboek , Boek 6

Artikel 101

1. Wanneer de schade mede een gevolg is van een omstandigheid die aan de benadeelde kan worden toegerekend, wordt de vergoedingsplicht verminderd door de schade over de benadeelde en de vergoedingsplichtige te verdelen in evenredigheid met de mate waarin de aan ieder toe te rekenen omstandigheden tot de schade hebben bijgedragen, met dien verstande dat een andere verdeling plaatsvindt of de vergoedingsplicht geheel vervalt of in stand blijft, indien de billijkheid dit wegens de uiteenlopende ernst van de gemaakte fouten of andere omstandigheden van het geval eist.

2. Betreft de vergoedingsplicht schade, toegebracht aan een zaak die een derde voor de benadeelde in zijn macht had, dan worden bij toepassing van het vorige lid omstandigheden die aan de derde toegerekend kunnen worden, toegerekend aan de benadeelde.